

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
17-100 Toruń, ul. Podmurza 83, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fazak@wp.pl, www.zawacka.pl

+ Józef Milewski

poza Pom.
Warszawa

†† Głowacki Józef AK
Akcja "W"

V. J. kl. V

M: 1533/2438 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Głowacki Józef

T: N-1533/2428 Pom

pod a Pom. Warszawa a. AK

I./1. Relacja k. 1 s. 1

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 2 s. 2

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 2

VI. Fotografie brak

7/11. Relacja Głowacki Józef.

1. Relacja - biogram Józefa Głowackiego
autorstwa Józefa Milewskiego,
mpis z 18.01.1993 + kop. y. k. 1 s. 1

411

3/1/1

Głowacki Józef/1890-1972/

Urodził się w Pelplinie 18 marca w rodzinie kupca Pawła i Julii z d. Radeła. Wychowany w Collegium Marianum w tej wsi i gimnazjum w Rawiczu. Studiował na uniwersytetach w Staszburgu i Frankurcie n. Menem. Był komendantem Straży Ludowej w Gniewie od połowy 1919 r. do stycznia 1920 r. Brał udział w plebiscycie na Warmii i Mazurach a od sierpnia 1920 r. w wojnie bolszewickiej. Potem pracował w Gniewie i Poznaniu. W latach 1935-1939 był posłem na sejm RP. W okupacji m.in. w ramach dywersyjnej akcji "N" w Warszawie pisywał artykuły do wydawanych tam konspiracyjnie w latach 1941-1944 dla niemieckiego czytelnika gazetek "Hammer und Schwert" i "Der Soldat" Współpracował z powstańcami warszawskimi 1944 r. Po wyzwoleniu 1945 r. osiadł na stałe w Gdańsku, gdzie zmarł 30 I 1972 r. i został pochowany. Odznaczony m.in. Krzyżem Virtuti Militari V klasy.

18 I 1993 r. /-/ Józef Milewski

Bibliografia

Józef Milewski. Styczeń 1920, luty i marzec 1945 na Kociewiu. Starogard Gd. 1984 r.

II. Materiały uzupełniające relację
Głowackiego Józefa:

1. Biogram Głowackiego Józefa, [w:]

Słow. biograficzny Pomorski wadziński skiego,
pod red. Zbigniewa Nowaka, Gdańsk 1994, t. II
s. 65, Nowokop.

lv. 2 s. 1-2

11/1

GŁOWACKI

plinie, a nast. w gimn. w Rawiczu i Śremie. W Śremie był członkiem Tow. Tomasza Zana. W lipcu 1910 uczestniczył w uroczystościach grunwaldzkich w K-wie. W 1910-2 studiował w Wyższej Szkole Handlowej w Lipsku, a nast. specjalizował się w ekonomii na uniw. w Tybindze, Strasburgu (Alzacja) i w akademii we Frankfurcie n. Menem. Należał do tajnego niepodległościowego Zw. Młodzieży Polskiej „Zet” i jako z-ca przewodniczącego jego Komisji Gimnazjalnej wizytował w 1911-2 koła Tow. Tomasza Zana w Chojnicach, Starogardzie i Wejherowie. W kwietniu 1913 był współorganizatorem i uczestnikiem Zjazdu Akademików Pomorskich w Bazarze w Grudziądzu. Wojnę 1914-8 odbył na niem. froncie zach. w stopniu ppor. artylerii. Po rozejmie pracował w Podkomisariacie Naczelnej Rady Ludowej w Gd. do marca 1919, kierując jej Wydz. Handlu. Równocześnie od 30 XII 1918 był współorganizatorem tajnej Organizacji Wojskowej Pomorza i członkiem jej kierownictwa, w szczególności odpowiedzialnym za teren Gniewa i okolic. Z jej ramienia był organizatorem i komendantem jednostki paramilitarnej o nazwie Straż Ludowa Pow. Kwidzyńskiego Lewy Brzeg Wisły z siedzibą w Gniewie, działającej od 8 VII 1919 do 27 I 1920, o zadaniach tak policji cywilno-wojskowej, jak i przygotowania kadry dowódczej podoficerskiej na wypadek antypruskiej mobilizacji wojskowej. G. kierował do powstania wielkopolskiego ochotników, broń, amunicję, mapy sztabowe itp. Z polecenia urzędującej w Gniewie Pow. Rady Ludowej nie dopuszczał do wyrębu lasów przez Niemców, demontażu zakładów przem., wywózki do Niemiec drewna, maszyn, żywności. Oddzielił dwustronnie przestrzeganą linią demarkacyjną tzw. Republikę Gniewską od strefy działania Grenzschtzu, stwarzając tym samym warunki dla jej znacznej samodzielności. Po wkroczeniu 27 I 1920 wojsk gen. Hallera do Gniewa zgłosił akces Straży Ludowej i swój (łącznie 239 osób) do 65 starogardzkiego pułku piechoty (II batalion). Z działalności Organizacji Wojskowej Pomorza napisał wspomnienia. W 1920-1 służył w WP w randze kapitana i zarazem był woj. komendantem Zach. Straży Obywatelskiej z siedzibą w Grudziądzu. Na wiosnę 1920 władze wojskowe odelegowały G. do prac plebiscytowych w Ko-

GŁOWACKI Józef (1890-1972), ekonomista, działacz niepodległościowy i dowódca, poseł na Sejm RP. Ur. 18 III w Pelplinie jako syn kupca Pawła i Julii z d. Radoł. Od 1898 kształcił się w Collegium Marianum w Pel-

Stos. biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego,
pod red. Zbigniewa Nowaka, Gdansk 1994,
t. II

11/3

GŁOWACKI

misji Międzysojuszniczej w Kwidzynie. Po przeprowadzeniu się w 1925 do P-nia pracował G. w bankowości, handlu i przemyśle. W 1930-9 był zaprzysiężonym rzeczoznawcą dla spraw bilansu i księgowości handlowej w Sądzie Apelacyjnym w P-niu. Był też współorganizatorem Zjazdu b. Działaczy Niepodległościowych Pomorza w Tor. (24 II 1935) i został tam wybrany na członka jego Komitetu Wykonawczego. Pełnił funkcje radnego miasta P-nia i posła na IV i V Sejm RP (1935-8) z listy Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem, członka Zarządu Głównego i wiceprezesa Zarządu Okręgu Zw. Oficerów Rezerwy RP, prezesa Zarządu Grodzkiego Federacji Polskich Zw. Obrońców Ojczyzny, awansowany do stopnia mjra rezerwy WP. W czasie okupacji przebywał w W-wie. Pisał wówczas art. do wydawanych przez Komendę Główną AK gazetek dywersyjnych „Hammer und Schwert” i „Der Soldat” (1941-4). W kwietniu 1945 przybył w I grupie operacyjnej Departamentu Morskiego Min. Przemysłu do Gd. i przejmował obiekty przemysłu okrętowego. W 1946-54 pracował w Woj. Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym, a później aż do emerytury w krajowym Zw. Spółdzielni Rybołówstwa Morskiego w Gdyni. Był odznaczony Krzyżem Virtuti Militari kl. V, Krzyżem Niepodległości, Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1938), Wielkopolskim Krzyżem Powstańcym (1958), dwukrotnie Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi (przed 1939 i w 1959). Żonaty z Heleną Paszkiewicz (I v. Przechnicką) dzieci nie pozostawił. Zm. 30 I 1972 w Gd. i został pochowany w Gd.-Wrzeszczu na Cmentarzu Centralnym Srebrzysko.

do 1918 r. P. 1982, s. 172 (mps); BGd, Ms 5574 (Głowacki J., Tajna Organizacja Wojskowa Pomorza 1918-1920, mps), Ms 5575-77 (dokumenty osobiste G.); Zbiory J. Milewskiego w Starogardzie Gd., Czaja S., Wspomnienia z działalności w Gniewie 1919-1920. Gd. 1976 (rps); - Wywiady J. Szewsa z G. w Gd.-Wrzeszczu 7 XI 1970 i 19 I 1971.

Józef Milewski, Jerzy Szews

Czy wiesz, kto to jest?, s. 209; - Album skorowidz Senatu i Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmu Śląskiego, K. 1936 s. 120 (fot.); Księga pamiątkowa dziesięciolecia Pomorza, Tor. 1930 s. 392-6; Milewski J., Styczeń 1920, luty i marzec 1945 na Kociewiu, Starogard Gd. 1984 s. 12, 16-7, 27; Ruch niepodległościowy na Pomorzu, red. T. Pietrykowski, Tor. 1935 s. 11, 39, 95; Szews J., Filomaci pomorscy, W. 1992 s. 45, 180, 229, 239, 266, 400; Wojciechowski M., Powrót Pomorza do Polski 1918-1920, Tor. 1981 s. 54; - ADCh, Księga uczniów Collegium Marianum, 1898/99 poz. 42; Bibl. Raczyńskich w P., Paluszkiewicz M., Słownik członków tajnych товариств samokształceniowych młodzieży gimnazjalnej na terenie b. W. Księstwa Poznańskiego

№: 1533/2438 Pom.

poze Pom.

Głowacki Józef
✓ Starty informacyjne
k. 2

A

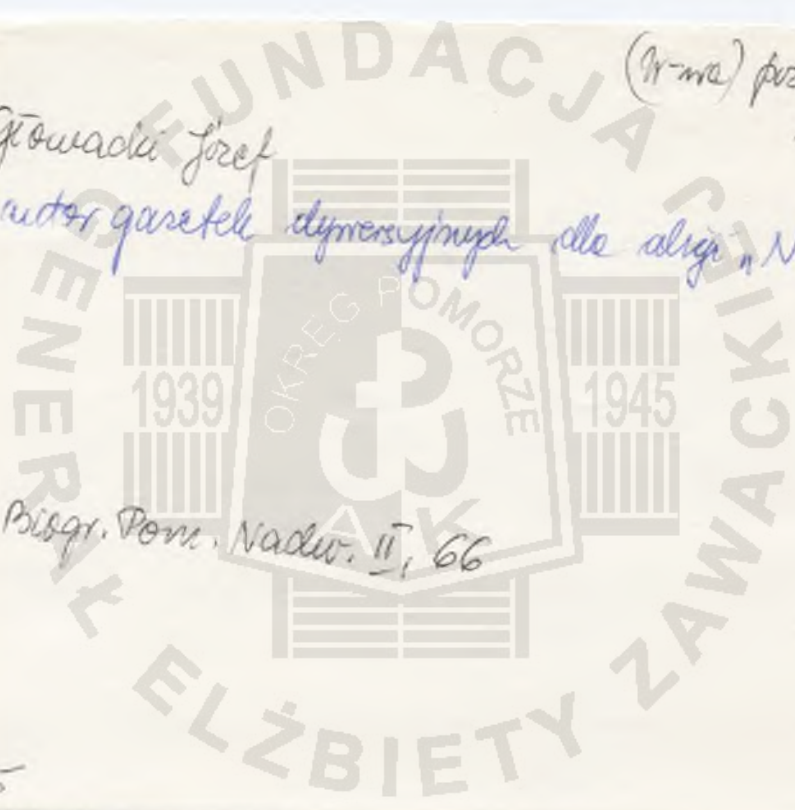
Głowacki Józef

motor gararekeli dymensyjnych dla algi N°

(W-ma) poza Pom.
Ak 1

St. Piszcz. Pom. Nadw. II, 66

RP-95

a
++ Głowacki Józef
Współpracował z Powst. Warsz.

poze 2
Pom.

Głowacki Józef /1890-1972/, ur. 18 marca w Pelplinie, syn kupca Pawła i Julii z d. Badała. Student uniwersytetów w Strasburgu i Frankfurtu n. Menem. Należał do akademickiej konspiracyjnej organizacji "Związek Młodzieży Polskiej" - "Zet". Był działaczem Organizacji Wojskowej Pomorza 1918-1920 w Gdańsku, a od połowy 1919 komendantem Straży Ludowej w Gnieźnie. Brał udział w plebiscycie na Warmii i Mazurach w 1920 r. Bankowiec w Poznaniu, poseł na sejm RP 1935-1939. W latach okupacji w ramach dywersyjnej akcji "N" w Warszawie pisał artykuły do ukazujących się tam konspiracyjnie dla czytelnika niemieckiego gazetek Hammer und Schwert i Der Soldat /1941-1944/. Po wojnie w Gdańsku, gdzie zmarł 30 1 1972 i został pochowany. Odznaczony m.in. Krzyżem Virtuti Militari V Klasy.

zob: teksty problemswa "Pomoczenie
w Pow. Warsz.", z. A. art. Milewski J.
"Kocierawy w Pow. Warsz.

Wsk. VIII 2000

Śnowacki Józef

